

Nils Henrik Asheim

Tuning Voices

for vokalgruppe og hardingfele

NB
notes

This music is copyright protected

Tuning Voices

for vokalgruppe og hardingfele
skrevet på bestilling fra Song Circus med støtte fra Norsk Kulturråd
Nils Henrik Asheim 2018

Stykket er inspirert av bruremarsjen "Gråtarslaget" og fortellingen om denne.

Det er lånt noe tonemateriale fra slåtten, og fortellingen har trigget noen musikalske idéer. Først og fremst dreier det seg om en gjennomgående tanke om noe som synker og lever videre under vann. Dessuten finnes det en idé om forskjellige is-overflater.

Utgangspunktet for lydbildet har vært klangen av hardingfela som instrument, og hvordan å la denne klangen flyte videre ut gjennom vokalgruppa og deres ekstrainstrumenter (orgelpiper og shruti-boks).

I mange av partiene, f.eks. åpningen, kan man se på hardingfela som buen og vokalgruppa som strengene. Det er fint hvis hardingfelespilleren kan ha dette i bakhodet og tenke på sine armbevegelser som en del av komposisjonen, også visuelt. Kanskje vokalgruppa kan tenke at deres lyder starter som en etterklang, et akustisk fenomen.

Fleksibel lengde: Det er mulig å framføre forkortede versjoner av stykket ved å ta bort noen av "Streng" eller "Impro" avsnittene. Begynnelse og slutt bør beholdes.

Stykket bør framføres uten dirigent. Tempo er notert som 60 bpm, men det skal ikke tas for bokstavelig. Ensemblet bør prøve seg fram til de tempiene som føles naturlig i hver enkelt del.

I avsnittene "Impro-flate 1-4" skal vokalgruppa være i bevegelse på gulvet. Se instruksjoner ved det enkelte avsnittet.

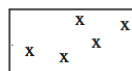
Disse bevegelsene skal ikke overdrives. Meningen med bevegelsene er å signalisere uavhengighet, og peke på at det er aktive relasjoner mellom utøverne.

Improvisasjon ellers: Noen steder bare antyder notasjonen hva man skal fram til, som f.eks. "dobbeltrunge" bevegelsene fra takt 49. Ensemblet må løse dette selv.

Notasjon med stiplede taktstreker:

Her viser taktstrekene et cirka tidsforløp, med utgangspunkt i taktlengdene som har vært. Men det skal ikke telles taktslag. Gå over til å lytte til hverandre og til lydprosessene som oppstår, og bruk dette som guide for timing. I disse områdene er pauser oftest ikke notert, bare markert som hvite felter.

Vokaler: det brukes "norsk" o, u og y. "ø" er en åpen, fransk "e". Ensemblets vokaler bør stemmes til hverandre slik at formantene framstår med tydelig resonans.

Improvisasjon med enkeltstående lyder. Kan klinge som noe mellom språk og punktmusikk.
Varer som regel så lenge som boksen indikerer, eller så lenge som den forlengende streken viser.

é ↔ i vokalen skal bevege seg (gradvis, langsomt) mellom é og i, begge veier.

Orgelpiper:

Hver sanger har et par små orgelpiper, med tonehøyde i tre-firstrøken oktav.

Når de skal spilles på, er det markert med "orgelpipe" og en lang strek eller trilletegn. Trille utføres med finger.

Shruti-boks:

En av sangerne betjener en (analog) shruti-boks eller indisk harmonium. Shruti-boksen har klaffer som settes åpne der man vil ha en tone til å klinge.

Belgen brukes så jevnt som mulig slik man får en kontinuerlig orgeltone. Tonene skal være i den oktaven der de er notert.

Hardingfela er stemt slik,
og klinger en hel tone høyere (i H)

Streng 1

♩ = 60

VOKAL

Stemme 1

Stemme 2

Stemme 3

Stemme 4

Hardingfele (ikke transponert)

pp < > *mp* *p* < > *p*

å a æ ----- a å o [o] halvlukket

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

f

bruk hele buen og få ut mest mulig etterklang

[stiplede taktstreker = ikke tell taktslag]

11

1

2

3

4

11

Hfele

pp < > *mp* *p* < > *p*

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

å a æ ----- a å o [o]

knirk

over vann

knirk

knirk

lufttone

knirk

knirk

knirk

hyper-korte fragment av lyder som har vært

hyper-korte fragment av lyder som har vært

hyper-korte fragment av lyder som har vært

hyper-korte fragment av lyder som har vært

◇ = blåse i slanger (i tilfelle vann-installasjon)

Streng 2

24

1 *pp* *mf* *pp* *f* *mp* *pp* *f* *mp* *mp*

2 *pp* *mf* *pp* *f* *mp* *pp* *f* *mp* *mp*

3 *pp* *mf* *pp* *f* *mp* *pp* *f* *mp* *mp*

4 *pp* *mf* *pp* *f* *mp* *pp* *f* *mp* *mp*

orgelpipe

orgelpipe

24

Hfele *f* *pp*

tremolo uten pitch, gjerne flere strenger

32

1 *p* *fmp* *mf* *mp* *over vann*

2 *p* *fmp* *mf* *mp* *over vann*

3 *orgelpipe*

4 *halvlukket*

32

Hfele *gradvis over i*

8va

fri-veksling mellom 2 strenger, variere tonehøyde i dette registeret, som et lag med rim.

æ ø å æ e i c æ samle tennene gane: æ lepper: v jj = stemt, som på fransk hold tennene samlet

jjj vvv jjj

over vann

over vann

halvlukket

halvlukket

halvlukket

halvlukket

halvlukket

halvlukket

Impro-flate 1

varighet Impro 1: ca 2 min

41

kontinuerlig vokalendring.
avslutt hver tone med å samle tennene

1

her, velg fra alle 6 tonene

é ↔ i

ø ↔ å

Alle vokalister:
Velg fritt fra de angitte tonene. La dem vare lenge, minst 10sek. Beveg dere rolig, fritt omkring på gulvet. Stopp av og til. Tenk på det som en skulpturgruppe... Ofte nærme seg hverandre to og to, for å dele en felles tone. Som et selv-organisert orgel.

Hfele

Velg fritt fra disse tonene.
hver tone gå fra et tungt, normalt strøk til lett flageolett-strøk

her, velg fra alle 6 tonene

en feleavslutning, stiller spørsmål ved det som har vært

shruti

SHRUTI

Streng 3

cirka-hastighet
ulike "dobbeltunge" varianter

45

1 *p pp mp p pp mf p mp*

2 *p pp mp p mp* cirka-hastighet sim. ulike "dobbeltunge" varianter

3 *p pp mp p pp mf p mp mf*

4 *p pp mp p pp mf p mp mf*

Hfele *f p*

52 veksle fritt mellom de to tonehøydene

1 *mp p* over vann tetete... cirka rytme 5 gjentas, litt ulikt

2 *mp p* over vann (gjentas ad lib.)

3 *p mp p* over vann tetete... cirka rytme 5 gjentas, litt ulikt

4 *p mp p* over vann (gjentas ad lib.)

Hfele *f p* pizz. uregelmessig, litt som et insekt

Streng 4

59

1 *f* alltid variere hastigheten litt, alltid gradvise overgang mellom vokaler. tetete... æ e i y u ø e i

2 *f* tetete... æ i u ø æ i

3 *f* tititi... e æ e i u ø æ e i

4 *f* tititi... e æ e i y u ø æ i

Hefe *arco* *mf* *f*

67

1 trille på orgelpipe - alltid med en liten ritardando (gjentas ad lib.) under vann

2 trille på orgelpipe - alltid med en liten ritardando (gjentas ad lib.) under vann

3 figurene sakker tempo gradvis over i hviskende stemme

4 figurene sakker tempo gradvis over i hviskende stemme

Hefe *p* *sim.* veksle mellom to strenger, mikrotonale intervaller rundt (klingende) E luftig klang, ut og inn av flageolett

Impro-flate 2

varighet Impro 2: ca 2 min

1 ◇ Av og til, gå med stemmegaffel ned i vannbollen

2 **Vokal:**
Lange toner, drone-aktig. Én og én tonehøyde.
Bruk disse tonene, men i tillegg, hent toner fra fela.

3 Beveg dere fritt på gulvet,
stå en del stille,
gå av og til bort til fela for å hente en tone.

4 Store dynamiske utsving alltid. pp < f > pp
men totalt sett diminuendo over hele flaten.

Hfele

Fele:
lag en fri, rolig "lydarslått" som beveger seg over hele registeret,
men går innom meloditonene fra Gråtarslaget én etter én, i rekkefølge.

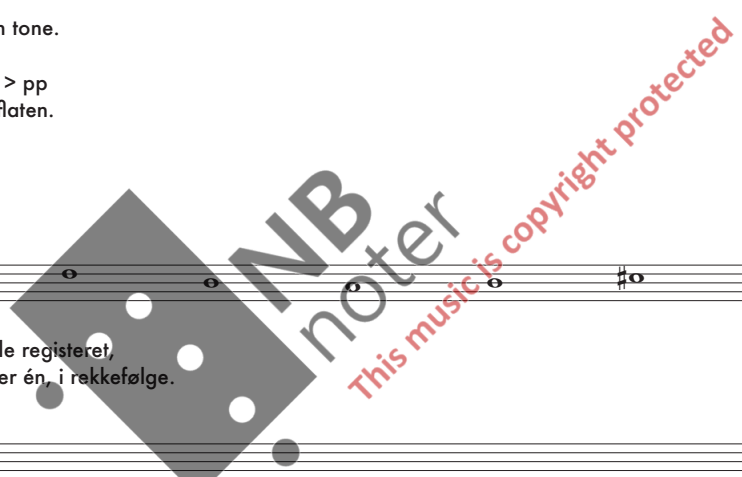
shruti

SLUTT:

hviske 4x

Bruk lyder som i, e, sh, a
Hver sekvens varer 3-4 sek

Streng 6

101

1 *mp* *p* *pp* *p* halvstemme
e a å o [o] [o] l y o [o] l i l y l ø l i l y

2 *mp* *p* *pp* *p*
e a å o [o] l y o [o] l - lø-*ng* l - løng l - lø-*ng*

3 *mp* *p* *pp* *p* hviske
a å o [o] l ø l u [u] l i l u l o l i l u l i l u l o

4 *mp* *p* *pp* *p*
a å o [o] l ø l u [u] l y o [o] l y o

Hfele *mf* *mf* *mf* *mf*
vh pizz pizz understrenger arco

108

1 *mp* *p* *pp* hviske (mye luft)
e a å o [o] l o l o ohh ihh øhh øhh

2 *mp* *p* *mp* som en kort, hviskende samtale mellom fisker
e a å o [o] l o l l o l o l l - lø-*ng* l - lø-*ng* Det er et fritt språk,
men det er noe stumt over det.

3 *mp* *p* *pp* hviske hviske
a å o [o] l ø l u l l i l u l o l i l u l o

4 *mp* *pp*
å o l o l o l y l o l y l o ng ng

Hfele *mf* *mf* *mf* *mf*
pizz understrenger

Streng 7

116

1 *f* e i e i e i e i æ ə ø i ø ə i ə ø i ø ə

2 *f* i e i e i e æ i æ i æ i æ i e i e i e i

3 *f* e i e i e æ i e i e æ i e i e ə + orgelpipe + høy sunget tone

4 *f* i e i e i e i e æ i æ i e i ø i ə i e i ø e

Hefe 116 *f* arco

122

1 *f* i e ø i ø ə e i e ø i ø i e [ø] halvlukket, summende, intenst + orgelpipe

2 *f* æ i æ e i e i æ i æ e i [ø] halvlukket, summende, intenst + orgelpipe

3 [ø]

4 *f* ə e i e i ø e ø i e i e ø [ø] halvlukket, summende, intenst + orgelpipe

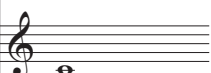
Hefe 122 fortetning, urelgemessig

Impro-flate 3

1

2

3

4

Vokal:
 Samles og lage firetoners clusterer med utgangspunkt i en tone fra fela.
 Noe innslag av mikrotonalitet. Dypt leie, stort sett.
 Én bryter ut av gruppa, flytter seg og starter nytt cluster et annet sted.
 Ny samling der.
 etc etc.

alltid med noen ornament, slik.

sempre f

Fele:
 Lag hektiske loops utav fragmenter fra slåtten,
 typisk lengde 3 eller 2 taktslag, gjerne uregelmessig.
 Start i nedre oktav, flytt oppover etterhvert (transponer fritt).
 Intenst repeterende, ingen pauser, ingen lange toner.

SLUTT: fele pizz kaos,
 først med dempede strenger,
 etterhvert flere og flere løse strenger.
 Klarer opp.

129

Hfele

shruti

144 *pp* halvlukket *mp* mørkere vokaler enn sist

1 *pp* halvlukket *mp* *mf* ping ng-

2 *pp* halvlukket *) *mp* ping

3 *pp* halvlukket *mp* ng- i - ing

4 *pp* *mp* ong

144 *) halvlukket, v men helt uten tenner

Hefe

Streng 9

150 *mp* *p* *p* *mp* *p*

1 a æ å o [o] e i e æ a å

2 *mp* *p* *p* *mp* *p* a æ å o [o] e i æ a å

3 *mp* *p* *p* *mp* *p* a æ å o [o] e i æ a å

4 *mp* *p* *p* *mp* *p* a æ å o [o] e i e æ a å

150 arco *f* *p* løsne også grepet så det blir quasi flageolett *f* *p*

Hefe

buen faller på strengen, bare såvidt, som flyktige, tilfeldige hendelser

157 *pp* *p* *pp* *ad lib.* Liggetonene: o-lyd, veksler mellom åpen og lukket, som om man flyter stille under vann

1 [0] å-----e-----i o i o Sløyfene: bruk o- og i-lyd. Raske, smidige svømmetak. + korte støt under vann

2 [0] å-----e-----i o $\sharp$ o i o *ad lib.*

3 [0] å-----e-----o i $\sharp$ o *ad lib.*

4 [0] å-----e-----i o o i o *ad lib.*

Hfele 157

1 Simile. Litt ulike tidslengder. Følg hverandre.

2

3

4

Hfele

Impro-flate 4

◇ Av og til, gå med stemmegaffel ned i vannbollen

varighet Impro 4: ca 2 min

163

1 VOKAL: fri improvisasjon.
Individualistiske toner, ornamenter, ikke kopier eller svar noen andre.
En følelse av å være under vann, men fri.

2 Dynamikk: svakt.
Plassering: dreie seg fritt rundt i rommet (langsomt, dog), med noen stopp.

3

4

163 pont

Hfele *p* Luftig, lett. Litt flytende, variert hastighet, som en vind.

Fortsett lignende kontinuerlig figur over alle strenger.
Alle er løse strenger bortsett fra de notert her.

SHRUTI:
Frie, tette clustere. Pauser imellom.

shruti

ende gradvis på denne

[å]

[å]

[å]

[å]

[å]

II III III IV

NB noter
This music is copyright protected

